

۱۹۱۷ مای ۷ (برنجی سنه)

٢٨ دجب المرجب ١٣٣٥

№ 7 «Бурханы - Хакибатъ» (1-г.изданія) 7 го Мая 1917 г.

قىسى ۱۵ فىكدر (ھر آيدە ايگى دفعە نشر او لىور) ھىندا 15 коп.

جو جيلر حياتنى بىر نمونه

مەند رجا ت

ادىيات	(ع. محزون)
تۈرانە اعتراض	(ج. عاجز)
ادىيانە دائىر	(ع. محزون)
قرىيە	(ج. ۳.)
بىهار	متعلم ع - ح. زاده
چىوانلىرى دشمنلىرى نىن لىصل مەاصىدە يولۇنۇزار تەحويل	واحد
قانادلى دشمنلىرىز	يېنم جوج
ھەردىن بىر	
آچق مخابىرلەر	

اعلانلەر

23444

Azərbaycan Milli
Kitabxanası

بۇ ھان حقيقةك آبو نە قىمەتى

ئەندىن دە بىلەن شەۋىزىدە ئېلىكىي - ٤٠ مىنات - ٦ آيلى - ٢ مىنات. اجىنى مەلکەتىرە ئېلىكىي ٨ مىنادىر تىك نىخەسى ھەرىددە ١٥ قىكىدر

مەجىئۇغە مدیرى و ياخود ھىشت تەحرىرىيە اعضاسى ايلە گورۇشىك اىستەين ذوات جمعە و بايرام كۈنلۈرنىن باشقە ھەر گۈن آخثام ساعت ٤ دن ٨ كىمى شىرىعت كۆچەسندە ٩ نەرەلى اىوه تشرىف گۇرۇھ يېلىلى.

سلكىزە موافق ادىي، تارىخى علمى، فى، مقالىلر قبول اولىور. درج اولىقاق اىچون ۋوندريلەن مقالىلر كاغذك بىريو. زىنندى آيدىن و جىلى خط ايلە بازىلمايسىر مارقا سىز مكتوبلىر آتساپوب امتناسىز كاغذلار درج اولىقاجاقدىر. مراجحت اىچون آدرىس شارىاتسالىا № 9 مىرزا ئەلی راھىمۆبۇ ۋەزىرلىقى

بىشىن فايىخىلىرى ھرىيت بور جى

و طن مدافەسى اىچون يىڭى موقتى حکو-
مت طرفىدن بورا قىلمىش ھرىيت بور جىندە اشتراك
ايمىك ھەر وطن و ھرىيت پورست وطن او لادىڭ
ۋ ظيفە و اجىيە سىدر.

ھرىيت بور جىندە ياز يىلگىن !!

و لەندىك پارلاق استقىبا لىنى اىچىن

ھرىيت بور جىندە اشتراك ايدىك !!

یدوست خسته خاطر با دوست خوشترم

اوغر گده باده گیتندی ئوت جمله، هست نیست
اولماقدادر وطن بکا زندان کسی، درست!
(محزون) مین حزنله یکیور انتظار دوست
هر گس غلام شاهی و مملوک صاحبیست
من حافظ کمینه سلطان کشوم .
ع . محزون

استبداد حاکمیتی زمانده

حریت تراهم لرم

تضمن

ای سیودیگم گوز اوسته مقامکدر ایت کرم
الله. بیسر سنی سانیرام بسکه محترم
من غاییانه عشقک ایله فخر ایله رم
تسایله مبارکت افتند چو بر سرم
دولت غلام من شود اقبال چاکرم

یلاردی بن فراقکا دوزمکدهیم ، ئوت
قان آغلاپورسه دیده لرم سانما بسی جهت
آغلاتدیریز دیقیلرگ تسمه-تی فقط
شد سالها به از سر من رفته بود بخت
از دولت و عنان تو باز آید از درم

دیوانه وصالگ ایدم هر زمان ، بسی
چکمکده انتظار کی اولدوم جنون ، دهلى
نور جمالات ایتمه-دی انتظاری منجلی
من عمر بور غم تو به پایان برم ولی
باورد مکن که بی تو زمانی بسی برم

فصل بهار گلدي ياشيلاتدي داغ ، چمن
گل گلدي ، گلدي خبر اول گلزاردن
یست الحزن کسی ایدی بکا گوشة وطن
دردمرا طیب نداند دوا که من

ترانه اعتراض

يا خود گچن ایلکی تاثراتمند
بر نمونه مقهورانه

مرتمد هر سوزیگئی بوجه کتاب ایلمهسم ؛
گوز یاشیم ایله بو اقلیمی خراب ایلمهسم !
ظامی کوتاه ایله سن نا کیشی سن بنده اگر
لثقلاب ایلمهسم ؛ دهرب خراب ایلمهسم
یاز ملایم نا خلقم جمله وطن داشلریه
چکدیگیم محتتو او نلاره حساب ایلمهسم
کس بسی! بنده سنث کیمی او نوم ظالم اگر
ئەتكى شیشه چکوب اودده کتاب ایلمهسم
نه ایدی بونجه گه ؟ بنده گەھکارم اگر
یک گناھی سکا قیماقله ثواب ایلمهسم
چوره که قات قانبی او سون او نمت خصمیم
چکرگ پاره-سینی پیش تکاب ایلمهسم
دو غریدن عاجز او نوم صبر ایلمهسم ظلمکا بن
انتقامیله سکا بنده عذاب ایلمهسم

ج . عاجز

ادیاته دائر

(کجن نمره‌دن مابعد)

اسلوب عالی

اسلوب عالی به گنوره جکمن مقالله‌ده اگر بیز مزیت
وار ایسه اوده بیله حسیانش علویته برشدت علاوه
اوشناسید.

اسلوب عالی به مناجات، مرئیه، خطبه، فلسفه، تاریخ

و بو کیی شیلده تصادف اولویه.

مثال:

« کو گلنده کی سق حب
گوستردی جانه پیش راهی
تاریختنی گوش ایدرده خاقد
آجمانز بنه جشم اتابه‌ی
بو کسلگه سوق ایدرده هاف
کچسک بیله اوج مهروماهی
تلمزدی شهادت اولماسایدی
اجلاگا، تا ابد تناهی
بو کسلدی اورتیه کیم مقامک
عرش اولندی سریر اختنامک »

علویت صوفه

بعضاً تعبیرته علویت بولنیمان بر فکر خدداشته عل
لی اولایله، بو تا علویت صرفه دیبورلر، علویت
صوفه، اوزون اوزون خطبه‌لرده، مقالله‌ده ممکن
دگل بو مزیت اکثریت ایله (قبصه) کودک سوز
لرده بولونور.

مثال:

عقیه آدنلی مشهور اسلام مجاهدی قفاریه آمه
لری قازشونده دوهستی بحر محیط سوروپ
والنده کی نیزهستی قوملاره سانحجب دیمشدر.
« الهی! شاهدمیسن: پشگاه غریبتمه شو عمان
تصادف اینمه ایدی، اسم جلالی داها ایلری
یه گنوردم! »

موافق

موافق، افاده‌ی افکار و حسیات ایله متناسب
دوشور ممکن عبارتدر. او کا گورمه افاده اسلوب‌لری
اوج قسم اولویه.

اسلوب ساده

اسلوب مزین و

اسلوب عالی.

اسلوب ساده

اسلوب ساده، اوزون غیارلردن، بیویک نشیه و میا
لغای خیال‌لردن عبارتدر.

آج ایدی بر قاره قوش باوروسی بر گون بیواده
آنسی بوقسول اونکچون بیم آزاردی اووهد
بر بوره چندی بیوه دیر کن آغاجدن دوشید
باشه یاور و جنت، بولی جو جو قلر اوشیدی.
» شناسی «

اسلوب هنرین

اسلوب مزین، ادبیات زیسترنک کافیسی ایله زیستند.
بکی ایچون مزین آدلایلور.

مثال:

یـگـی آـچـشـ شـکـوـفـهـ رـعـناـ
نـهـلـ اـیـمـزـ زـمـاـنـهـ اـسـتـعـاـ
صـانـکـهـ بـرـلـامـعـهـ لـطـافـنـدـ
بـاـلـهـ بـرـ مـوـجهـ طـرـ اوـتـدرـ
نـهـشـ فـضـ خـدـانـجـلـیـ رـوـحـ
شـوـهـ رـوـحـ بـخـشـ جـامـ صـبـوحـ
اوـقـنـورـ جـبـهـسـنـهـ قـدـرـتـ حـقـ
گـورـنـورـ سـبـهـسـنـهـ نـورـ شـقـ

» محمود اکرم «

علویت فکر

تصورده کی عظمت، علویت فکردر.
علویت فکر ساده و گوشه ک تعبیرلو اینچنده اوپور.
مثال:

یخیبرمز محمد عليه السلام وفاتی جماعته خبر
و بود کده حضرت مدیق اعظم بنور مoshد
« ای ناس! محمده طبانلار یلمیلیدر، که محمد
وقات ایتدی الله طبانلار بیلسونلر ک الله باقیدره

علویت حس

قلیث تبدیل احوالین طولایی بردن بره اظهار
ایتدیگی هیجانه علویت حس دیلور.
مثال:

«... فلک هر طورلو استاب جفاین تو بلاست گکیں
دونوسم قبجیم مات بولنده بر عزیمندن »
کمال بک

علویت خیال

بویوک بر شی و یا بویوک بر ایشی بارلاق بر
صورتنه تصویر اینکه علویت خیال دیلور.
مثال:

شو اورمانلر شو طاغلر هربری صنع الیدر؛
بوتون یلدیزلر، آیلر هی اونک نورنکاهیدر
صالیعاق اهتمالی بوقدر اونلر لاتاهیدر
بو یسرلرده بولوندو قجه بت کو گلوم مباہیدر.
گونشلردر، قمراردر، شفلردر، سحرلردر؛
شو حالمه بنی شاعر ایدن یرلر؛ بویرلردر.

بوتون پارلار صانیسان نوردن مصبوعدر صحراء؛
اوز اقدان سیر ایدنچه باشقه طورلو عرض ایدرسیما؛
یاقلاشدیچه بر نور الوهیت اواور یدا؛
گورورست، اوغراشیر توحید حائله بوتون آشیان
دوشلاردر قمرلاردر

بورور آهته موجودات اشیا انتظام اوزرده؛
یدرار سروار، قوشلر، چمنلر هب نظام اوزرده؛
دونر نورهوا فوقمده حال انسام اوزرده.
ملکلر جمله‌سی ناظر بوجاله احترام اوزرده؛
گونشلردر

اسلوب حقيقة

نه صفتی و نهده زیستی اولسلوب ساده بر طرز
یان ایله سوبله‌یلن سوزلره اسلوب حقيقة دیلور
(توکیب بسط اطلاق)

مثال:

«شام آغاجی قیشده‌ده یازده‌ده یستیل طوریبور »

اسلوب مجازی

اسلوب حقيقة‌بی شاعرانه بر صورتنه تفسیر اینکه
اسلوب مجازی دیلور.

مثال:

« شو آغاج چشم عبرنه او و بیور
یازده‌ده قیشده‌ده بشیل طوریبور
طن ایدرسن جمن قیام ایتش
قدرت حقه احترام ایتش »

(یتمادی) ع. محزون

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

<p

تُرْيِه

(تَجْنِنْ نَمُودَدْنَ مَانِعَدْ)

بَذَنَدْهُ كَيْ حَرَارَتِي قَاعِدَهُ اوزِرِنِجهُ سَافَلَهَدَقْ حَرَفَصَكْ
اوزِرِنهِ مَخْصُوصَ قَالِينْ - ايسِنْ وَ نَازِكْ - سَرِينْ
بَاشَلَارُو گِيمَهُكْ ايلَهُ وَ خَرَاكْ قَاعِدَهُسَنْ كُورَلَهُ
مَكْ ايلَهُ بَرْ قَوارَ اولَارْ.

كَنْدَلَرِمَزَدَهُ، حَتَّى شَهَرَلَرَهُ بُولَهُ بَرْ جَوَقْ (باشَلَهُ
قَسَنْ) آيَاقْ يالِينْ گُرَهُ اوشَنَلَهُ گُرَيِيرَهُرَهُ، عَمِينْ
اوشاقلَرَكْ آتا وَ آتَلَرِي وَ يَا حَوَّ اولَارَهُ ظَفَارَتْ
ايدِلَهُ بَذَنْ تُرِيهِسِي ايلَهُ كَامِلَنِجهُ آتنا اولَا ايدِلَهُ
آيَاقْ يالِينْ گُرَمَكَثْ نَهْ قَنْ ضَرَرَلَي اوَلَدَغَنِي قَاتَوبْ
بُولْ تَرِيزَدَلَهُرَهُ، آيَاقْ يالِينْ گُرَمَكَنْ (Lipstum)
سَوقَ دَكَمَهُ، (Ro-palaiče леғвихъ) حَكَرْ
خَرَابْ اوْلَاعَقْ وَ يَاشَهُ بُولَارْ كَيْ مَرَضَلَرْ تُورَهَنَهُ
بَكَيْ طَبْ عَلَمَاسِي طَرَفَسِنْ تَجَرَبَلَهُ وَاسْطَهُسِي اللهِ
مَعَلَومْ اوْلَموشَدَهُ، بَزَلَرَهُ ايسِه اوْشَاغَتْ آيَاقْ يالِينْ
نَمَگَيْ عَادِي بَرْ ايشَلَرَنْ حَسَابْ اوْلَوَرْ، حَتَّى بَرْ
جَوَقْ كَيِيلَهُ آيَاقْ يالِينْ گُرِيگَلَرِنِي تَورَدُوكَمَزْ
حَالَدَهُ قَانُونْ حَفَظْ صَحَمَدَنْ خَبَرَدار اوْلَمَادِيغَمَزْ ايجَونْ
أَمْرَمَعْرُوفْ يَلَهُ ايتَمِيورَزْ.

بَرْ مَنَاتْ وَيرَوبْ اوْشَاغَهُ آيَاقْ قَابِي الْمَاعَهُ، خَيْسِلَقْ
ايدِنْ آتا هَمَانْ بَرْ مَنَاهَهُ حَيْفِي گَلَمَهُ كَيْ سِينِجهُ
بُوزَلَرِجَهَنَتْ طَبِيلَهُ وَيرَهَجَكَنِي وَ يَا خَوَدَعَزِيزْ دَوَنَهُ
يَهِي بالاستَ عَمَرِي اوْلَدوچَهَهُ خَسَهُ اولَوبْ وَ يَاشَهُ
گُوزِي اوْكَنَدَهَهُ جَانْ وَيرَهَجَكَنِي دَوَشُونَهُ يَلَمَكْ
اقدَارَهُ مَالَكْ اولَا ايدِي نَهْ گُوزَلَهُ اوْلَارِدي !
بَالَّا رَهِ سَلَمَهُ دَخِي اوْشَاغَتْ بَذَنْ تُرِيهِسِنَهُ
اعْسِلَى روَلَهُ اوْتَابَايُورَ،

اوْسَاقَ مَكَنَهُ گَيْدَنِجِيهِ قَدَرْ يَصَنِي ٩ - ١٠ يَاشَهُ
كَيْ شَلَوازَنْ گُرمَكَي عَادَتْ كَيْ اوْلَمَشَدَهُ
يَاشَهُ وَ قَيْشَهُ سَوَعَوْقَهُ - وَ ايَسِي زَمَانَلَرَهُ اوْشَاغَتْ
هَمِيشَهُ بَرْ بَالَّا رَهِ اوْلَمَاسِي وَ بُولَهُ كَيْ سَلَرَجَهُ
تُرِيهِهِ نَقَطَهُ ظَفَارَنَدَنْ ضَرَرَلَي ايشَلَرْ اوْشَاغَتْ بَذَنْ

سَاعَتْ كَيْ اوجَبَزْ قَبَلَيِي وَ لَازَمَلَهُ بَرْ شَيْكْ
ايوُوهُ اوْلَاحَامَانِي وَ يَا خَوَدَهُ آتَانَكْ سَاعَتْ كَاعِدَهُسَنِي
پَيْسَمَهُ كَيْ قَانُونَزْ غَدَرْ وَ بَهَالَهُ گُنَورَمَكْ
ايلَهُ اوْشاقلَرِيزِي مِنْ طَوَرَلَو خَسَهَلَرَهُ دَوَجارَهُ
ايشَلَكْ اسَاحَدَنْ خَازَجَنَرَهُ

قَرَلَرِيهِ خَلوَهُ، ايدِوبَهُ ارْ ايوُوهُ گُوچَورَدَنْ اللَّهِ قَقَبَرْ
وَ يِنْ جَيْزْ آتَلَارْ، افَلا قَرَلَرِيهِ اللَّهِ مَاتَلَقْ جَيْدَهَزْ
تَدارَكْ ايدِيلَرْ، عَجَابْ اوَ اللَّهِ مَاتَلَقْ وَ قَشَرَيَاتْ
قَيْلَنَدْ اولَانْ جَيْزَلَهُ سَلَرَدَنْ حَسَابْ اولَانْ بَرَجَهُ
دانَهُ سَاعَتْهُ اولَا قَزَدَهُ، قَرْ آتَاسَهُ وَ يَا خَوَدَ قَرَلَهُ
ايرِيهِ نَهْ ضَرَرْ يَتَوَشَهُ ؟

قالِدِيكْ سَاعَتْهُ نَجَهِ ايشَلَدِيكَنِي يَلَمَمَكْ بَهَانَهُسِي :
مَيْلَدَجَهُ قَالِي، قَالِيجهُ، گَهُ وَ جِيجَمَلَهُ اوزِرَنَهُ
مَهَرَنَهُ طَوَرَنْ قَشَلَرَهُ وَ گُوزَلَهُ گُوزَلَهُ مَنَظَرَهُلَهُ
ضَسَرَلَهُ تَوْقَيَانْ كَندْ (كَوَيْ) قَرْ وَ قَادِيلَرِي بَرْ
اوَ قَدَرَهُهُ زَحَمتْ ايَسِهِمَنْ سَاعَتْ ايشَلَمَكَنِي آسَاجَهُ
سَهُ اوْ گَرَهُهُ يَلَمَزَلَهُمْ ؟

بوْيَهُ يَرِسَرْ وَ قَبُولْ اوْلَىعَمَانْ بَهَانَلَرْ ايلَهُ بَالَّا رَهِ
اسْفَالَى يَوْجِ ايدِنْ يَعْنِي اوْلَارِي مَدَامْ عَصَمْ مِنْ
سَوَرَهُ خَسَهَلَرَهُ دَوَجارَهُ ايدِوبَهُ بَدَبَخَتْ اوْلَمَالَرَهُ
بَاعَتْ اولَانْ آتا وَ آتَلَرْ وَجَدَانَهُ، اَنْصَافَهُ وَ شَرَعَهُ
مَسْؤَلْ اوْلَاجَلَرِي شَهَهَسَدَرْ.

اسَانَكْ بَذَنَدَهُ عَملَهُ گَلَنْ حَرَارَتْ (ايَسِي اللَّكْ)
حَفَظْ سَحَمَهُ قَانُونَلَرِيهِ موَافِقْ درَجَهُ اوْلَورْ ايسِه اوَ
اسَانَهُ سَلامَتْ دِيمَكْ اوْلَارْ، بَرْ عَكَسْ آرِنَقْ وَ يَا
اَكَبَتْ اوْلَورْ ايسِه اوَ اَنَاسَ نَاخَوشْ (خَسَهَ)
حَسَابْ اوْلَانَهُ، قَبَشِ فَصَانَدَهُ، صَوَعَوْقَهُ نَازِكْ بالَّا رَهِ
گَيِنَوبْ آيَاقْ يالِينْ گَزَمَكَنِي نَهْ قَدَرْ مَضَرْ ايسِه يَاهِي
فَصَانَدَهُ ايَسِي دَخِي قَالِينْ بالَّا رَهِ گَيِنَوبْ كَورَكَهُ
بَوْرَمَكْ دَخِي اوَ درَجَدهِ ضَرَرِلَيدَرْ.

تریمه سه بیویوک خبرلر یتیرلر،

عالی مذیتک ظاهرا کوزه لر و گورکلی و حققاً

جان سبق جی (مودا) لی لاسلری دخن اوشاغک

بدن تریمه سی قارشو سندہ بیویوک مانعملر توره دیدر.

ھعنین لاسلرگ وجودی ایه (ایس خراب اولماگ)

دیه اوشاقلر بر چوق طیپی خوکندر بدن رواز

تجمه که مجبور ایدیايرلو.

« دیواره دایانما لاسلر خراب اولار ! »

« آغاجه دیرمانما ، بالشارک جیزیلار ! »

« قاجما ، آیاق قایک بیزیلار ! »

کبی اوشاقلر ویریلن فرمان احیاری و ایدیلین

تیقیلر اولاری صیقتنی آئندہ ساقلا بایغانی شیمیز در.

اوشعنه فاجماعی ، حرکتی منع ایتمک اولاری

دوستاق مئاند زندانده ساقلاماق کبی در . جیلی او

لاراق اوشاق حرکت ایتمک مایل و شوقلیدر.

اوشعنه حرکتند منع ایتمامی جانی ایستادیگی قدس

(ضرر ز اولدیش حالده) قاچوب ، اوینایوب و

حرکت ایتمه گه امکان ویریلن و اولاری برس

مانعملر ایله صیقتنی آئندہ ساقلاماملى چونکه بدن

حرکتگ تریه نقطه نظر اوجه اوشاقلر واجد و

لازم اولدیفی معلومدر.

انکلردهم عموم مکتبه ده (زیناتیقا) حرکت

پنه دیسی رسمیه داخلدر. (زیناتیقا) باد

چو جللر ایله یابدیانلری ملاحظه ایسن اولسا

برنجی لرلک نه قدر سالم و جلد اولدیقلرینی اینجنجی

لوگ دخی او قدر ست اولدیقلرینی آسامجه سه

مشاهده ایتمک اولار.

﴿ یتمهدی ﴾ ج ۰۷

بسهار (عینا)

آگوزل ، سیومه لی موس ، آ بهار !

سن گلن وقتنه هر کس شاد اولار ،

جو جیار ، قوشلار استقباله چقار ،

گونش هر یانکا انوار ساچار ،

آ بهار ، آی هامو فصلگ گوزه لی ،

آگوزل ، آی گوزه لک اٹک گوزه لی !!

غنجچه گل سنی گورجک آچمیز ،
سفره گلشنه گلشن ساچیلر ،

بر دو گون ، سانکه ضیافت وریلر ،
لاله لر می قدحی تک دوزولیز .

یام یاشیل یاپراق آچیر بالغره ،
هر آغاج هر میشه هب داغلرده .

گوگر اوتلر ایله سطح چمن
بر یاشیل فرش دوشنمش دیمسن ؟

صفه دورموش هامو زنیق سومن ؟
کیم ایچون یونجا حاضرلر گوره سن ؟!

سکادر ، تک سکا آی شانلی بهار !
سنی قوشلر ، جو جیلر آقشلار .

گلشن ایچره یغیاوب بسلبلار ، -
موسیقی دسته سی ترتیب ایلر ،

یشواز ایتمگه حاضر دلر ،
سنی آقشلایار اونلار یکر ،

همده انسانلاره بو ایل گیشیگ . -
ویردی آزاده لق او خوش گواوشگ .

سنی دشاد اولا راق قارشو لارز ؟
هر زمان قارشو گل هامو کوکس آچارز .

هر ایل قارشو گل هامو کوکس آچارز .
سنی جان نک سینه یه بن باساز ؟

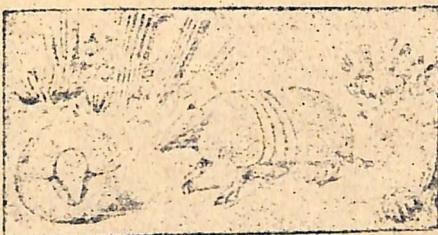
گیشیگ شاد اولوب آقشلایارز ؟
شاد مسورو و آزاد یاشارز . . .

متعلم ع - ح - زاده

حیوانلر د شمنلورندن نصل مد افجه ۵۵ بولو نورلر

از لندنی معلوم و آنچاق طبیعت خرچکت بدتنی بر جوچ
قدرتلی حیوانلرک قرضمند مدافعه اینده بیلمچک طورده
قالین و سو-وکسن معمول نوزره ایله او رتموشدر همین
زره واستطیعی ایله خرچک بر جوچ حیوانلر هجومنمن
امین اولویتی خانمه دویویک (لاقتا) بالغتر اولازی کمال
راحت ایله او دماغه. (لح اینشنه) نادر اونورلر
بانتلرک بونتلری خشنرانک بر جوچک سوموک مثالی
در بیری و حتی بدندرس تونک ایله اورنولوش بر جوچ
حیوانلرک توکنیر دخی او ز ایچون بر آلت مدافعه
طورنه بیار ادیلمشدر ۹

کیریک نک با لجه حیوانات قسمدن اونوں و فوتلی پنجه
و دیشاری اولمادیف ملعومدر، آنچاق بدهنک بوتون
بوونه تیانلر ایله اوپولمسی اونک آلت مدافعه می
اولاراق بر چوق قوتلی حیوانات تصرصنن محافظه
ایدیدن. اوز ایندان دشمنی گوردوکه یا جود سمعی ایشند
یئنک، آیا غلرنی و ناشنی تیانلار اینچندن گزله دوب

شـلـ ۱ آرمـادـيل يـا خـود نـاتـو)

تیگاندن ممول مدور بروشی او لارق یورینه مجھے قارا۔
ئیسیجی ۷۰ او قشار و ندنبی اوج پارچدن عبارت آیری آیری
فالحان (سیر) شنلندہ اولان سوموکلر ایله اور تەلەوش
(آرمادیل) یا خود (باتو) اتلابان بالاجه حیوان
(شکل ۱) دخی همان سوموک فالخانلر واسطھسی ایله
کىنديسي دشەملەرك ھۆجۈمىن مەھاتىھە آپىدو

تیکان و سو مولده ناشفه حیوالرک بدملزنه يوموشاق
یاغ کی سو عمله گلیر و همان یاغلعت واسطه سی ایدله
همان حیوالرک بسترنی چوق سوروهشک اهلور، بله که

خیوانلرده انساپلر کبی بلکهده انسانلردنده زیاده بیر چوچ
دشمئنلرک هجو ملمری فورهوسی آلتنده پاشایورلار، حیوا-
لرک روزی (یمک). آراماق قی خوشیدن علاوه هر آن
حسابز دشمنر ایله مبارزه ایدوب یا خود مدافعهده
بولونماقلری لارم لایبر.

ایستر بیویوک آوتلی حیوانلر استر کوچک قوهسز حیول
لر هر ھنگی سی اولادخا اونسون طبیعت فامونلری
او زونجه هم ظالم عمه مظلوم مدبلر
آئی نه قدر قوئتلی اولادخا اونسون آت، اوکوز، قوبون
و باشنه بو غیبل حیوالمری. یرتوب داغتمانعه تادر اوایفی
حالمه آسلام و پاتلک فارشوسنده عاجزانق پندتا ایندر
آسلام و پنځک ایسه انسالدرک آلت مدائلمری ګارشو سنده
عاجز فالوب مظاوب اولادخا مری مظلومر. ها ایله ده بالا же
حیوانلر دھی کېدیلار سن قوهسز حیوالمری طعمه اینټیلاری
حالد، کېدیلی دھی او، او حیو بارک ھامدلری اولورلر
انسانلار علم و حناییک وجودی ایله بر چوق آلات
منافه و هجوم (هئلک توب و باشقه لری) ایجاد ایدون.
اولادر واسطه سی ایله لارم اوایفی رمان هم هجوم
ایدوب هده مذاخدا ده بلوونورز حیوانلر ایسه عقل صاب
حیی او لمدغدارلر دهیق بر آلت مذاخه ایجاد اینتمان
 قادر اولما بوب نقط اندی طبیعی ھودلری ایله هجوم و
مدائمه محصور در لبره

و بولک حیوانلاردىن اسلام، يالىك ئىبى و باشقا لرى دىشلىرى
و يېھىلارى ايلە، ئىل حىرھاطۇو او، آت اوڭاق و باشقە
بو كىسى حەواپاڭ دىخى ئىلەلارى (يېڭى) ايلە مادامە وەھقۇم
ايندەرلەر، بولوك حىزىتلاردىن شەقىقى بر چۈچق نالاجە و
قۇصىر حەواپاڭ دىخى مۇھۇزدۇ، اوالىيقلارى معاومەر، بۇ
حېزىتلارنى، بولوك - حەواپاڭ كېنى بىر جىي يېھىچى و دىشارىرى،
قۇمۇنالىر، بولور و آتىمارى اۋام-ئەنلىكلىرى بىرچىزىر بولوك
حەواپاڭ دىخىزىز، داد و سەجىو و سەفەر، بىلەر اولار
ايندەلەر، آتىقۇ خېلىپىن، ولايەت دەندەن ئىنداھى اولا
رەق ئۇن، وەزىندا بە جىو شە رەپاچىشى، دەنەن و وەزىن
زىنلىم خەرچىكى بىر سەپاولىق - ۷ - زەركەن جەپپەنچە تېبلىك

ال ايله دومنق ايستيالدگى حالىه يك قوايق يارلىق داشتاده قوب قاچىر، بالقلراك بىنجه نوعى بو قىيلەندرلر.

طېيت بعضى يالاج حيوانلىرى دشمالىنىن مخانىله ايمىك، ياشادىتلرى محىيطىڭ رىكى ايله بامشىر بىلە كە توپراك دىماندا باللىرى توپراق

آنلاحدە يياتا باللىرى ئاعانىدە يياتا باللىرى ئاعانىدە يياتا باللىرى

ياشادىتلرى محىيطىڭ فارس

لەم هم رىزك اوپور

ايىھ حقىقت حال ميدان

پىنك تىزدىن بىر نوع، بىر

قۇروملىش يايپاراق شىكلەن

قىمن بىر فالصلەن هەمىز

اوسمار،

(كېنلىشكارك) قادارلىش

بىر صورتىدە بويامشىر و

اولماق چارمىسى دوشۇنمىشىدە

ماقۇش گۈزلىرىنە اوشتىيان

قاره و ايشقىلىكلىرى بولۇنۇر، هەمىن بىر يېكتى آتىجاھ توادىپىنى و اوزادە اوپقاولايدىپى زىمان قادارلىرى من بايقوش باشىنە،

يکرىپور (شىكل ۲) بىر گۈزلىنى، در جوق ئۆتلىك، اويچۇلماش كېمگى باقۇشە اوشقاداراق كاردىن اوچوب كىدىرلەر

بعضى حيوانلىر وار كە اولاڭ دخى هېچ بىر آت مەدائىھ

سى اوامادىپى حالىدە بىتلەندە كى عضولۇنڭ بىرىنى دشمنىڭ

جىڭالىدە قوبۇپ قاچماق ايله جاتلىرىنى قورقاپوب و هەمان عضوى

غايىپ اىمسىكىن دخى بىر اوقدىرددە منىسىر اولماپورلە گۇتۇرما

كىستكەلىپىنە (كرننلە) بىر حيوانڭ قوبۇرغۇندان دوتو لەپىي حالىدە

قوبۇرغۇنىڭ اوزولىشكە ياقىياپاراق جاتىنى قورتا رىماغە چالشىر، او-

زۇلموش قوبۇرغۇنى بىر اوقدىرددە قىدىنە فالماپور، جونكە آزىمىتىدە

قوبۇرغۇنى يىعده گۈرگۈپ اصلى حالىدە دوشۇر،

درىيادە و قورودە ياشىان خرىجىنلەر دخى بىر قىمىدىندرلى: بىر

لارڭ آياقلرى يك كۇۋەرەك (تر قىريپلان) اوپور

درىيا خىرچىكى ايله قورۇ خىرچىكى مصادىمىسىنە قورۇ خىرچىكى

مەلۇب اوپوروجانى قورتا رىقىيچىن ئەپتەنلىق قوبۇپ قاچوب خلاصە اولماغە جايلىشور (شىكل ۴) خرىجىنلەر

قىرىپەش ئاپاقلرى بىر آز وقتىدە يىنە گۈرگۈپ اوپارلىرى چولاقلىدان، عادى حالىن قايتارىپ، ھورومچىلەر و چىكىتكەلەر دخى بىر قىيلەندرلار:

حيوانلىردىن بعضى لرى دىش، بعضى لرى پىنجە، بعضى لرى آياق

(تىك) و بعضى لرىسى بىيۇزلىرى اۋاسطەلىلە مەفەمەدە بولۇغ نورلىر، ضىعف و بالاج حيوانلىرى ئىسە يوقارودە تعداد اولان

آلات مەدافىەدىن هېچ بىر اوامادىپى ايجون طېيت اوپارلىرى دخى يان ايندە كەن طوردە آلات مەدافىە عطا اىتمىشىدە،

تولىنىڭ حىلە گۈلگى داوشانگ سروقت و ھوشار اولماغى

اولامسا اىدى بىيۇك بىر تىجى حيوانلىرى طرفىدىن بوتون بوتونه محو اوپوب گىدر ايسىلە،

طېيت بوتون يىز بىزىنە ياشىان ذېرە خەلرلە جاتىنى نظرە آلاراق هر فردىنە مبارزە جات ايجون، بىر مزىت عطا اىتمىشىدە،

داغە قوبۇنۇلىرى حالتىدە اونوشىكەمىش

كورۇنۇرلۇر (شىكل ۲) بىلە كە ئاك يەل-

كېنلىرى ئاپاچىلەر رىتكەنە اولوب

رىشلاق تشخيص وېرىلەيمەجىك بىر

كېنلىك (كېنلىك) لە درست دقت اولماز

چار،

دەشكەنلىرى قۇنۇنىلىرى حالتىدە اونوشىكەمىش

كۈرۈنۈرلۇر (شىكل ۲) بىلە كە ئاك يەل-

كېنلىرى ئاپاچىلەر رىتكەنە سىجىت

بعضا طېيت هەمین بالاج حيوانلىرى

بعضى يەنیچى قۇنۇلارنىڭ شىكلەرلە دەشكەن

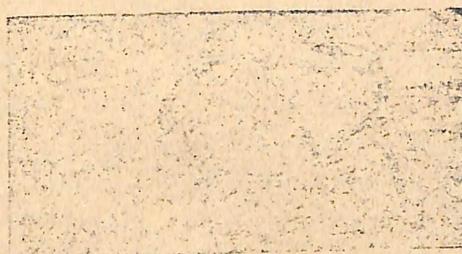
بو واسطە ايله اولماڭ دەسىنلى خەلخىر

كېنلىرى ئاپاچىلەر دەشكەنلىرى قىانلىرى،

(شىكل ۲)

شىكل ۳ بىر

شىكل ۴ بىر

طېيت بوتون يىز بىزىنە ياشىان ذېرە خەلرلە جاتىنى نظرە آلاراق هر فردىنە مبارزە جات ايجون، بىر مزىت عطا اىتمىشىدە،

قانادلی

دشمنلو هنر

مدتک آخرینه مجلجت قورداری بیرونیدن حرکت ایدوب تو براغت ایچنه سوقولورس و او را ده بخشن فوزا آیله [KORONA] اور تولیده گی بر هننه مدتنی او حالده قالیرلر. بر هنندن صکره همان قو از الردن مجلجت او لووب چقیرلر و ایکی اوج گسوندن صکره دخی همین خوان مجلجلار بومورتلاماغه قادر او لوولر.

یای افشارک. مدتده بر جست ارک و دیشی مجلجت ار برو میازدند زیاده تو ره بوب آرتمناغه و نسل صلت حی او لاماغه موفق او لوولر.

مجلجلاردن ساجان مجلجت (بایز ملچگی) الا قورقوی و ضور ویریجی درلو. ساجان مجلجلار جنه جستجه ایو مجلجلارند کوچک او لووب و خرطوملازینگ آخرینه دخی (بیش) نشتراری او لووه اونک واسطه سی ایله سانجرلر. او مجلجلار فقط قان سورماق ایله امرار حیات ایدیرلر. دینهای که قان بسو مجلجلار ایچون بر بیجی خوراکدر. بو مجلجلار نجه که انسانک هایله حیوانک ایچونده یک هضردار. نشترارنگ او جارنده بر چوق مقروه بلر او لدیغی حالده انسانک با حیوانک بدتلرینه سو باراق قان سورولار و بو واسطه ایله همان مقروه قلار میانعتر اولا را قانه داخل او لووب. جور به جور مرضیلر آرنده انتشار ایدن سوایت ایدیجی مرضیلر اکتیریک با عنتری همین مجلجلار درلو. مجلجت بومورتلار نیک نجه بر بولود نتمارده قویوندیغی و بومورتلاردن چنان قوردارک نه کیمی بر یمل و حور اتار ایله یاشاد بغلاریه لازمنجه لیلیدیگز حالده او لارک چوقالوب آرتمناسه بیو بوك بر میاعت ایده بدلز. مجلجلارک حدده زیاده تو ره بوب آرتمنالویه امداه ویرمه مک ایچون هر حالده یاشاد بیشتر عقانتری و اطرافی مجلجلارک بوردریه خوارک ویره جک شلردن (زیبل و اجاستن) تمیز بیو پاکیزه ساقله مالی بیز و بولگله مجلجت قورداریک بیکسر قالوب تاف او لمانویه باشت او لار. (واحد)

دشمن ایله میازده بواونماق اونک غلبه اولاراق لازمی آلات و علاحدزی ایشانکدن عبار و تندر. مجلجلر ایچون علاحدزه گی اگ ویریشلی سی مجلجلاری یای بند ایدن - آیاقلرینی یا پشدیره وب ساقلایان کاغذ او زرینده کی شیره ده. هر ایده هر مکانده بو کاغذلاردن چوقلوحه قویوب مجلجت اونک او را ده آرتمناسه امکان ویرمه ملیدر.

مجلجلاردن الا مشهوری و یاقشجه تائیدیغز ایو (اوتفاق) مجلجلاریدر. او بوجملجلاری چوقه تو ره بوب آرتان جوچیلرک جمله شنیدنرا. هر بر ایو مجلجگی ایله ۵ - ۶ دفعه یومورتا لاماگه قادردر و هر دفعه یومورتا لادقه ۱۴۰ دن ۱۶۰ دانه قدر آغ (یاض) رنکلی و او زون ساو یومورتلار قویار (یومورتلاری) یای فصلنده قصاب دکانارنده اندک او زرینه مشاهده ایتمک اولار بعضا یومورتلاره. قزیشماده دیلوون (مجلجلار یومورتلاری) قو قوموش بیوهاره قو قوموش خمده کار او زرینه زیبل لکلزده و آکنرا انسان نجا سی او زرینه قویارلر. اون ایگی ساعتند صکره همین یومورتلاردن مجلجت قورداری توده وب چقارلر. مجلجت قورداری او زون ساو و باشتر برشکله او لورلوه باش جوچیز ایچون روزی آردایغی زمان کوردمک و حسن ایتمک ایچون لازمی بر عضو اولدیغی معلومدره. مجلجت قورداری ایسه یومورتلاردن چقدیقلوی زمانن تا (قوزا) به دونوچجه بیه قدر چقدیقلاری مکانده گایات درجه ده یمک بوسوب و هیچ بر طرفه حرکت ایتمی بورلر او کا کوره ده باشترده بوله گیه بیلرلو.

مجلجت قورداریک حیانی - دیریاگی یعنی قوردق حا لنده قالماقلاری بر یا ایکی هفته دوام ایدیر و

بیان - علمی و ترمهٔ ای گوشه‌لرده او شاقدارک آنالیز
 بود و مدری گوزهٔ آن
 پا خر - (پاف) بعنی انتیک و عرفانی که این رک حربتک
 باشد ای انسانی ایده آجیلان گوزهٔ فعالیت‌میری
 پوسته - بر اواز گوش‌لرند، قازانق نمکانان
 پدشان - کایلای عبد‌الحصید، مشهودی محمد علی و
 سوغوسی قولان
 پیلوان - آفرینهٔ جوانی داشتی می‌داشتمان، وجی

۲۰۷

تجاریت - مسلک آتش ویریشی، نیمهٔ آنوب ویرهمک
 بعضی صرحوم پرستاوارک و قاراداویلرک خدمتلری
 و قضاوات خانه‌لردن هر یاری مردم‌شور لق، پرخود
 ملائی و عمامک شهادت‌نمایه حساب اولتا بیلرلر
 تاجر - پرستاو، فاضی و قاراداویل ایدی
 تورما - (ایچده سامان اولندیعی حالت) ملت قبل
 غنهٔ دوشق سفللرک باشدی
 نولکی - عرض‌سز و مسلک صاحبی عرفان
 تویال - (جولاق) جیشان ایچون ملتی قباعه آیار ماغه
 چالشانلر
 تقفاوت - سیه‌لیارد دولتی ایده تیره و پریل امتنانه
 تاثارین - الله بنده‌ی، دنیا ایشلرده بین طرف
 تمبلک - قوشلوله‌زک (اومنی سالانه‌لرک) حربت و
 مساوات ایچون حاضر لایقی فری، تحفهٔ قاوه کنده
 تالان مسلمان ایولری، شور کنده اولدوبلن بی
 چاره گورد، کوچه‌لرده مسلمانلری آختاروب حلا
 حلزونی آساق، ترکمانی قریعی، اولو مجیل حالده
 دوکم لموش مشهدی غفار و عباس‌می آخوندوف،
 پسبک آرخنک اوستنده وورولان مسلمان، زیه باشند
 آختارلان ایولزو باشعلری همین تحقیق‌نک در جزو میلو
 (هر دن بر اولادچان) یتیم جوجه

آچق منا برو لر

ح. عنلبیت جنابلریه - محمود عهدن گلمحمدکده ۶۶
 صحیفه اولادچانی او زمان حکایه‌گویی درج ایده
 یلرز و الا ایندیکی حالت در حقی ممکن دلگه
 ا. تاصح جنابلریه - نه مسلک تسبیب ایندیکگری
 یازیلر گر بزه ایضاح ایتمه‌یور شخصاً لدار مزه گلمه
 گر لازمه‌ده
 با کوده ن. زاهد جنابلریه. یازیلر گری گیری
 گوندرمت ایچون مارقه لازمه‌ز

هر دن بین لطفک - لقصی

بهار - غافلک اویان زهان - اوله‌لک واجه، سو
 بلا - حربت یاتاری کیوب باحمرده گردن ایهداد
 توخوم‌لری
 پاش - عیج بر حالم و فرمان ویرمله باجارتیان بدین
 باششاهی
 پاشمز - ایروان غوبونه سلک بی‌اماری، درجه (بو-
 یوکه وادی) غیرمسک مسلمانیان باقیه
 باراق - قوش باراق، ایت باراق، قوچ باراق، اگل باراق
 اق باراق و فوج باراق، باشی آخر-
 نجی یا لقل ایروانه بک شهوت قاییمشدر
 بوندا - ایلدلر ایده آسارار زندانیه جو رومه محکوم او-
 لان بی چاره
 بحث - (نوغله دوگمه‌ی) جمعیتلر و فرقه‌لر
 اجتماع‌علوته هر اجل‌اسده مذاکریه قویولوں و حل
 ایدیلیمین واجیی مسئله
 بهمان - زورلولک کوچسره دیوکنی و دیهیگی حق
 سوزه
 بخت - مفتة دولته، مفتة شره و مفتة ریشه صاحب
 اولماق ایچون بر نجی آلت
 بختیار - باطا (شیون) شیطان و ظاهرآ حربت پرست
 اولان ایکی یوزلی لر.

بیلاو - گناهکان اولیلرک باششانعاسی ایچون ملا نه لر
 یدیوبلن رشت.
 بالان - رویسده ایرانی اق نشانه‌سی
 بالچق - مسلمان گوچه‌لرند بای ق قیش آنات وجود
 ایسن نعمت، بعضی دوماده یوگا دادر اعتراض اید-
 نلرک صدقه بدهد راحظیلر.

بلوی موجوددر، آنچاق معلمگزار فعالیت و استعدادنی معابنه اینک ایجون نصین اوئنان قومبەنك قطع، تامسی ایله بواو ادارەمزدە کى مكتوباتك تجىھىسى درج ایدە جەڭىزى خبر ويرىز.

معلم ق. ب.ع. جنابلىرى نورك دىلى معلمگىزىڭ ئاقاڭ اولدېشە دائىر يازى دەنگىز مقامات حقىقت اولدېشە زىدە ئەغا زادەن و ادارە مزدە دەنىز بىر جوق معلملىرى بو سالىدە يازىلماش مكتوب

مدیر و محررى على حاجى زين العابدين زادە رحيموف ناشرى حسن ميرزا زادە عايدوف

Печатъ въ типографіи . Пуйсь

Дозволъ Военн. цензурой.

ماي آينىڭ ۱۸ ده يىلى هوسكارل طرفندق شهر قواوبىڭ تىاتىنده ۶۰ نفرڭ اشتراڭلىرى
ایله ايمدىه كىي اىرواندە گورۇنەمش

اھىيات و موسيقى كىچەسى

تاسىس اولناراق يېلىپلىرى ماي آينىڭ اوئىندىن اعتبارا حسین فرجوف جنابلىنىڭ دكانىنده ساتىلاجاق.

حويت

ھفتىدە اىكىي دفعە جقان سىاسى ادبى
و علمى مجموعىدە
(شىوهسى توكتان شىوهسىدە)
اىلگى ۷ مىنات آلتى آىلنى ۴ مىنات
عنوانى
سەرقەنە حربى غزىتىسى ادارەسى

Эриванское Агентство Волжско - Камского Коммерческаго Банка

ولۇشقا قامىقى تجارت باشقىڭ

ايروان آكتىستوابى

وطن مدافىسى ايجون يىلى حکومت طرفندن بوراقلىش خربت
بوراقچە يازىلماڭلىرى قبول ايدىر
هر گون قوللۇق ساعتلەرنە معلومات اېسەنин اشخاص باقى عمارتىدە
مەلumat آلا بىلولو.

بدر قة الاطفال

مىصفى ميرزا عباس محمد زادە (فارس) اوچونجى دفعە
طبع اولناراق موقۇغ فروشە قويولىدى. ۱ مىنات ۲۰ قىك

حدائق الصبيان

مىصفى ميرزا عباس محمد زادە (فارس)
قىمتى ۱ مىنات ۳۰ قىك

كلك سەمتىكا

فازسجه تعلمىكتابى مىصفى عباس محمد زادە (فارس)
قىمتى ۸۰ قىك

خولامون

فارسجه يەنارڭ روسيه او گۈنئەسى ايجون
يىلى چابدان چىدى مىصفى جبار محمد زادە
قىمتى ۱ مىنات ۶۰ قىك